A°. 1827.

N°. 147.

LEYDSCHE COURANT.

VRIJDAG. DEN 7 DECEMBER.

TURKYE.

KONSTANTINOPOLEN den 9 November. (*Bij buitengewone gelegenheid over Bucharest ontvangen.*) Het beraadslagen van den Divan is nog niet geeindigd. Morgen verwacht men de beslissing, waarna de Hattischeriff van den Sultan verschijnen zal. Na hetgeen men dienaangaande verneemt, zal hij eene oorlogsverklaring bevatten. De pogingen van den Oostenrijkschen Internuncius, om eene verzoening te bewerken, zijn vruchteloos geweest, en alle de onderhandelingen, tusschen den Reis-Effendi en de drie Ministers van Engeland, Frankrijk en Rusland, zijn afgebroken. Zij maken zich gereed om te vertrekken. Onder de Turken heerscht eene sombere gisting, en onder de Christenen eene groote verslagenheid. Deze zien met doodsangst de verdere maatregelen van wederwraak te gemoet.

— *Den* 10 *November.* Onder deze dagteekening schrijft men, volgens de *Gazette de France*, van daar: „Men heeft alhier den 6. de tijding ontvangen, dat *Fabvier*, door Lord *Cochrane* ondersteund, op het eiland Scio geland was, en dat de Pacha en de Turken de wijk hadden moeten nemen.

„De tijding van deze onderneming, waaraan de Turken vermoeden, dat de Bondgenooten deel hebben, is hier aangekomen, terwijl de Divan beraadslaagde over de maatregelen, die de Porte te nemen hadde, ten gevolge der gebeurtenissen te Navarino; zij heeft de gramstoorigheid zeer vermeerderd.

„De Reis-Effendi heeft den 9. aan de Drogmans van Engeland, Frankrijk, en Rusland verklaard: „Dat alle betrekkingen tusschen de Porte en de vertegenwoordigers der drie Hoven geschorst waren, tot op het oogenblik, dat men weten zoude, of zij afzagen van alle bemoeijing met de zaken van Griekenland; of Zijne Hoogheid vergoeding zoude hebben voor het verlies en de schade, door de vernieling van de vloot geleden, en of zij genoegdoening zoude erlangen over de beleediging, die men Haar had aangedaan."

„Deze verklaring heeft, reeds den 10. een antwoord ten gevolge gehad, door de Gezanten gegeven, hetwelk men gelooft, dat eene aanvraag om hunne paspoorten bevat.

„Men verzekerde, dat denzelfden dag, waarop de Turksche verklaring aan de tolken der verbondene Mogendheden geschieden, de Reis-Effendi aan den Internuntius van Oostenryk eene nota had doen ter hand stellen, waarbij de Porte zijne wensch betuigende, om ongeacht de gebeurtenissen van Navarino, in vrede met de verbondene Mogendheden te blijven, en de bemiddeling van Oostenryk inriep. Men zeide, dat de voorwaarden door de Porte tot eene toenadering met de verbondene Mogendheden voorgesteld, van eene geaardheid voorgekomen waren, om niet te kunnen aangenomen worden.

„Volgens brieven, onder dagteekening van den 6, uit Smyrna ontvangen, bevond zich de Admiraal *de Rigny* aldaar met een gedeelte van zijn eskader, en had er met toestemming van den Pacha, met de oorlogschepen van alle andere natien eene stelling genomen, die hem in staat stelde om den Europesche handel en de Franken te beschermen, indien de Ottomannische bevolking ze zoude hebben willen aanvallen. Men was nogtans rustig, en de Pacha handhaafde eene volmaakte orde.

„Even zoo was het te Konstantinopolen, waar men van de zijde der Turksche autoriteiten de grootste zorg aanwendde, dat de orde en rust niet gestoord wierd.

„Evenwel maakten de Gezanten, en die van hunne natien, alle de toebereidselen om zich in te schepen en te vertrekken; naar alle de provincien waren de bevelen afgegaan om alle de Musulmannen op te roepen ter verdediging van hunne wetten en van hunnen Godsdienst.

„Het Keizerlijk Paleis te Andrinopoli werd vernieuwd, om den Grooten Heer te ontvangen, die zich derwaarts zal begeven, wanneer hij zich aan het hoofd zijner legers plaatsen zal.

„Er worden troepen en ammunitie naar Silistria verzonden, om de vestingen van den Donau in staat van verdediging te stellen; men verlaat de Vorstendommen, als of zij niet meer kunnende beschermd worden.

BUCHAREST den 15 November. Volgens bijzondere brieven uit Konstantinopolen van den 9den, had de Sultan, ten gevolge der gebeurtenissen te Navarino, beslag laten leggen op de schepen der drie verbondene Mogendheden. Men zeide, dat derzelver Ministers toen het besluit genomen hadden, om dadelijk te vertrekken. Sedert de aankomst van deze tijding, beschouwen vele lieden het binnenrekken der Russen in Moldavien, als onvermijdelijk. De verslagenheid onder de Franken te Konstantinopolen moet buitengemeen zijn. Intusschen had geen hunner nog persoonlijke onaangenaamheden ondervonden. Men zeide hier, maar tegen alle waarschijnlijkheid, dat de Reis-Effendi in ongenade gevallen was en verbannen zoude worden.

RUSLAND.

ODESSA den 9 November. Het is een Russisch schip gelukt, onder begunstiging der nacht, voor Konstantinopolen, zijne ankers te kappen, en in vier dagen vandaar hier aan te komen. Toen de Porte de tijding van het gevecht te Navarino vernomen had, heeft zij de Firmans, aan alle de Fransche, Engelsche en Russische schepen verleend, ingetrokken, en zij werden genoodzaakt te Konstantinopolen te blijven.

[Deze tijding in drie dagen naar Gallatz, eene havenstad op den Donau, overgebragt zijnde, waar zich op dat oogenblik een groot aantal Russische schepen bevonden, om wijn in te laden, hebben de Commissionairs in die plaats ter gelijker tijd van hunne principalen aanschrijvingen ontvangen, om die ladingen te staken. De Prins *Czetwertinsky* was daar van Petersburg aangekomen, om de schadeloosstelling te regelen, die de Porte, volgens de overeenkomst van Ackerman, aan de Russische onderdanen geven moet.]

— Men verneemt met een schip, in 8 dagen van Korfu herwaarts overgestevend, dat de verbondene Mogendheden, de wateren van Navarino verlaten, en naar Korfu, Zante en Maltha vertrokken zijn, om zich te herstellen. (Vergelijkt artikel *Konstantinopolen.*)

PETERSBURG den 16 November. Gisteren is er onder het lossen van het geschut der wallen, in de hof-kapel van het Winter-Paleis, in tegenwoordigheid Hunner Keizerlijke Majesteiten de Keizer en Keizerin *Alexandra*, der Keizerin-moeder, en van H. H. K. K. H. H. den Groot-Hertg erfgenaam, en Groot-Hertog *Michel*, een *Te Deum* gezongen ter dankzegging voor het innemen van Erivan. De leden van den Rijks-Raad, de Raadsheeren, de Generaals, het Hof, het corps Diplomatiek en een groot aantal leden van aanzien hebben die plegtigheid bijgewoond, na welker afloop de sleutels der vesting Erivan en vier vaandels bij hare inneming op de Perzen buit gemaakt, in processie door de voornaamste straten van Petersburg rondgedragen werden. Des avonds was de stad verlicht.

PORTUGAL.

LISSABON den 18 November. De officieele Courant heeft het navolgend stuk bekend gemaakt:

„*Brief, den* 19 *October, uit Weenen, door den Infant Don Miguel aan de Prinses Regentes geschreven.*

„*Mijne zeer waarde Zuster!*

„Ofschoon ik vooronderstellen moet, dat gij onderrigt zijt van het souvereine besluit, waarbij onze zeer beminde Broeder en Koning mij benoemd heeft tot Luitenant-Generaal van het Koningrijk, om hetzelve overeenkomstig het constitutioneel Charter, dat hij aan Portugal verleend heeft, te besturen, moet ik u nogtans melden, dat ik het besluit van den 3 Julij ontvangen heb, uit kracht van welke ik bevoegd ben om de regering van Portugal en zijner afhankelijkheden op mij te nemen.

„Besloten om de wetten van het Koningrijk en de instellingen door mijnen broeder gegeven, en die wij allen bezworen hebben, te handhaven, is het dienstig dat ik dit openlijk verklare, opdat mijne zeer beminde zuster dat zoo veel mogelijk doe kenbaar worden, en tevens het openbaar make om de factien te beteugelen, die, onder welk voorwendsel ook, de openbare rust zouden willen stooren. Ik verlang, dat alle de vorige misslagen vergeten worden, en de eensgezindheid opvolgen mogen aan gistingen, die een land ontroerd hebben, dat beroemd is door zijne deugden, regtschapenheid, en verknochtheid aan zijne Vorsten.

„Ik ben dan voornemens in Portugal terug te keeren, en ik verzoek u, de noodige bevelen te willen geven, dat een fregat en een brik uitgerust worden naar Falmouth, alwaar ik mij naar Lissabon zal inschepen.

„(*get.*) *De Infant Don* MIGUEL."

— De Gezant van Portugal aan het Hof van Londen heeft in eenen brief, gedagteekend den 3den, gemeld, dat men te Londen alles in gereedheid bragt, om den Infant Don *Miguel* op eene waardige wijze overeenkomstig zijnen rang en vriendschappelijke betrekkingen die er tusschen de Hoven van Portugal en Engeland bestaan, te onthalen. Het Paleis van den Hertog van Rutland is bestemd om Z. K. H. te ontvangen; hebbende Lord Dudley, die het thans bewoont, het aan Z. K. H. namens Z. M. aangeboden, die tevens zijne wensch te kennen gegeven heeft, om Z. K. H. eenige dagen te Windsor te bezitten, waar hij met de grootste pracht zal behandeld worden.

SPANJE.

MADRID den 22 November. De Koningin heeft eene loterij verordend van alle de kleinoodien, waarvan men haar, gedurende haar verblijf te Valencia, de hulde gedaan had, om er de opbrengst van te doen strekken ten behoeve der armen.

BARCELONA den 26 November. Het Hof is, ten half acht ure des morgens, van Valencia vertrokken, en zal heden te Tarragona aankomen, waar het eenigen tijd vertoeven zal.

De Graaf *de St. Priest*, de Vicomte *de Reizet* en zijne Staf, zijn heden naar Tarragona vertrokken, vergezeld van den Graaf *de Muy*, en den Markies *Campo-Sagrado*, met 16 regimenten van linie en een eskadron jagers te paard, de eenigste Fransche troepen die nog hier zijn, en die den 28. vertrekken moeten. De verschansingen

(*Het vervolg op de kant van deze bladz.*)

van den tweeden en derden rang dezer plaats zijn gisteren door de Fransche verlaten, en door de Spaansche troepen bezet. Al het materieel der artillerie en casernering is insgelijks aan de Spaansche troepen ingeruimd; zoodat er niets meer blijft over te geven dan de citadel en het fort Montjui, dat den 28. geschieden zal.

De Spaansche divisie die alhier garnizoen moet houden, heeft gisteren de voorstad Giracia bezet; morgen zal zij door den Generaal *Monet* op de glacis in oogenschouw genomen worden.

De Spaansche officiers zijn mondelings door hunnen opperbevelhebber vermaand om in geene koffiihuizen, op geene wandel- of andere plaatsen te verschijnen, die gewoonlijk door de Fransche officiers bezocht worden; men heeft ze insgelijks gewaarschuwd, op straf van de ongenade van den Generaal en Chef te beloopen, die er buitendien Z. M. kennis van zoude geven, van eenige gezellige betrekking te onderhouden met lieden van constitutioneele gevoelens, of die de gevoelens van het stelsel der opstandelingen toegedaan zijn.

— Overigens heerscht er een schrikverwekkend stelsel, bij voortduring, door geheel Katalonien. Te Tarragona zijn de teregtstellingen zeer veelvuldig. De gevangenissen van Barcelona zijn zoodanig vol van gevangenen, van buiten de stad aangebragt, dat er voor niet enkelde meer plaats is. Een groot aantal officieren der opstandelingen, die zich onderworpen hebben, in verwachting, dat zij de weldaden der amnestie genieten zouden, zijn naar de galeijen van Porto-Rico gezonden, anderen slepen hunne ketenen te Tarragona en in eenige andere steden van Katalonie, waar men ze aan de openbare werken doet arbeiden.

OOSTENRYK.

WEENEN den 23 November. Het vertrek van den Infant Don *Miguel*, is tot den 26. uitgesteld. Aanstaande Zondag zal er cour ten Hove en audientie zijn van alle de ambtenaren van het Keizerlijk Huis, om afscheid van Z. K. H. te nemen. Zondag zal hij het corps Diplomatiek ontvangen op eene wijze overeenkomstig zijne waardigheid, en des avonds zal er familie-diner bij den Keizer wezen. Z. M. is nog niet in den Schouwburg verschenen sedert de tijding van het afsterven zijner doorluchtige zuster de Koningin van Saksen.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN den 28 November. Bijzondere brieven uit Lissabon melden, dat Sir *William A'Court* op het punt is om Portugal te verlaten, en door den Heer *Lamb* zal vervangen worden. Wij vernemen ook, dat de Engelsche troepen Portugal in Februarij aanstaande verlaten zullen, en dat, hoedanig ook het gedrag van Don *Miguel* zijn moge, ons Gouvernement zich met de zaken van dat land niet bemoeijen zal.

— De Oostenrijksche Ambassadeur en de Zaakgelaste van Frankrijk hebben gisteren aan het bureau van Buitenlandsche Zaken met den Graaf van *Dudley en Ward* gearbeid.

— Een brief van Korfu van den den 30 October meldt, dat de Turksche autoriteiten van Preveza, op het vernemen van het gebeurde te Navarino, onmiddelijk alle uitvoer van granen verboden hebben. De

(*Het vervolg op de volgende bladz.*)

tot nog toe de eenige blijkbare daad, welke dit gevecht heeft ten gevolge gehad.

— Van Gibraltar meldt men, dat een linieschip te Venetie voor den Pascha van Egypten gebouwd, den dag na zijn afstevenen naar Alexandrien, gestrand is. Het schip had zes gemonteerde stukken. Al de equipage is gered.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM den 4 December. Heden is door den Grooten Kerkenraad der Nederduitsche Hervormde Gemeente alhier, ter vervulling der Vacature, veroorzaakt door de benoeming van den Wel-Eerwaarden Heer *G. J. Rooijens*, tot Hoogleeraar in de H. Godgeleerdheid bij het Athenaeum alhier, en het bedanken van den beroepene D°. *B. Cats*, Predikant te Leyden; beroepen *Ahasuerus Francken*, Predikant te Utrecht.

'sGRAVENHAGE den 4 December. In de bijeenkomst van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de centrale sectie rapport uitgebragt wegens de ontwerpen van wet, betreffende den omslag van de hoofdsom der grondbelasting en de oprigting van een fonds ter ontlasting der te zwaar gedrukte provincien, waarna de openbare beraadslagingen over beide deze ontwerpen zijn bepaald op aanstaanden Donderdag den 6 December.

De rekwesten van Burgemeester en Wethouderen van Brielle, strekkende tot het behoud van de Arrondissements-regtbank daar ter stede, en van den Heer *Reiniers*, verhooging van regten verlangende voor buitenslands gefabriceerde houtwaren, zijn ter griffie gedeponeerd. Bij die gelegenheid is eene dicussie ontstaan, betreffende het drukken der rapporten. De Heer *de Brouckere* beschouwde dit drukken als onnoodig; de Heer *de Stassart* beweerde het tegendeel en de Heer *Angillis* wilde zelfs de verzoekschriften in derzelver geheel gedrukt hebben, ten einde nog meer klem te geven aan een grondwettig regt, hetwelk zoo vele voordeelen opleverde. De Heer *Belaerts* heeft dit laatste gevoelen, als aanleiding gevende tot te groote en te onevenredige kosten, bestreden; waarna de vergadering heeft besloten de rapporten, betreffende de onderhavige rekwesten, te doen drukken.

De zitting wordt opgeheven tot Donderdag ten elf ure.

LEYDEN den 6 December. De 35ste verjaardag van Z. K. H. den Kroonprins der Nederlanden, is heden alhier op de gebruikelijke wijze plegtig gevierd.

ZEE-TIJDING.

Sedert onze laatsten zijn in Tessel binnengekomen H. Ruyl, van Suriname, C. B. Krook, van Mallaga, H. H. Kroe, van Londen, en E. Y. Post, van Dantzig. In het Vlie niets binnengekomen.

(*Het vervolg op den kant van deze bladz.*)

*** In de maand November 1827, zijn binnen de Stad Leyden overleden: 20 Mans, 26 Vrouwen, 15 Zoons en 20 Dochters, te zamen 81 personen.

In dezelfde maand zijn aldaar geboren 95 Kinderen, waar onder 1 paar tweelingen, als: 50 Zoons en 45 Dochters, 1 doodgeborene Dochter niet onder de opgave begrepen.

137ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

V I E R D E K L A S S E.

5de Lijst,	N°.	24990, een prijs van *f* 1250.
6de	„ „	3939, *f* 1000.
7de	„ „	13224, 16214, 25223 en 2581, ieder *f* 1000.
8ste	„ „	22724, *f* 1000.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

Onder directie van J. H. HOEDT en W. A. BINGLEY. Maandag den 10 December 1827: EPICHARIS en NERO, *Treurspel*, in vijf Bedrijven, naar het Fransch van *le Gouvé*. Na hetzelve: DE EERSTE MINNEHANDEL, *Blijspel*, met *Zang*, naar het Fransch; nooit alhier vertoond.

*** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapen ZOON, DOROTHEA HALDERIET, geliefde Huisvrouw van

J. P. TAVERNE.

LEYDEN 5 December 1827.

Deze dient tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden buiten deze Stad.

Te Leyden bij de Wed. ANTHONY DE KLOPPER EN ZOON, op de Breedestraat.

Uitgezeild W. Cousius, en R. Rice, naar Londen. Te Terschelling binnen Kapt. Schmutsh, van Wismar.

Kapt. R. R. de Haan, van Bordeau, te Antwerpen gearriveerd, heeft den 20 Nov., op 49° 58′ N. breedte, gezien een schip, toonende vlag van het Collegie Zeemans Hoop, met N°. 85; (zijnde die van Kapt. C. Pakes, voerende het schip *Elizabeth*, den 14 dito uit Tessel gezeild naar de Kaap de Goede Hoop en Batavia,) en den volgende dag, op de hoogte van Lezard, een schip, met Troepen, toonende de Rotterdamsche vlag, met N°. 31, (zijnde die van Kapt. M. J. Jacomotti, voerende het schip *Antonie*, van Helvoet, mede den 14 dito, naar Batavia vertrokken.) De wind N. O. met storm.

Het Nederlandsch schip *de twee Gezusters*, Kapt. H. Gerdes, van Bremen naar Amsterdam, is, volgens een brief van Dokkummerzyl van den 23 Nov., tegen betaling van zwaar loodsgeld, met verlies van ankers, zeil en zwaard, in het Friesche gat binnengekomen, zoude, daar het schip en de lading overigens in goede staat waren, zonder reparatie, de reis binnendoor voortzetten, ten welken einde men hetzelve reeds verzegeld had en een waker aan boord was.

Het schip *der Löwe*, Kapt. C. Pieper, met garst en lijnzaad, van Riga naar Amsterdam, is volgens een brief van Cuxhaven van den 22 Nov., aldaar wegens stormwêer, met overworpen lading, binnengeloopen.

Het schip *Verhildersum*, Kapt. J. C. Visser, van Koningsbergen naar Amsterdam, te Cuxhaven binnengeloopen, heeft volgens een brief van daar in dato 29 November, dien dag de reis vervolgd.

Het schip *de Vrouw Neeltina*, Kapt. H. H. Top, van Heiligerhaven naar Amsterdam, heeft op de Eider gestooten, is daardoor lek geworden en te Tonningen binnengeloopen, alwaar de lading gelost en het schip op de helling gehaald zoude worden.

Het schip *Rudolph*, Kapt. J. C. Schmidt, van Amst. naar Riga, is volgens een brief van Swinemunde van den 26 November, den 24 dito aldaar binnengeloopen, hebbende door aanzeiling anker, zeilen enz. verloren en schade bekomen, doch zou, daar het schip digt gebleven was, niet behoeven te lossen; uithoofde van het gevorderde jaargetij, zou hetzelve echter waarschijnlijk aldaar overwinteren.

Het schip *August Jules*, van Rio de Janeiro naar Antwerpen, is den 28 November te Penzance binnengeloopen.

Het schip *Prins Fredrik der Nederlanden*, Kapt. J. F. Scharper, van Demerary naar Middelburg, was den 23 November in het kanaal.

De schepen *de Jonge Sofia*, Kapt. J. F. Muijs, van Londen naar Rotterdam, en *de Nieuwe Union*, Kapt. J. van den Broeke, van Londen naar Antwerpen, te Douvres binnen, hebben den 27 November derzelver reize voortgezet.

Arrivementen: Te Rio de Janairo Kapt. C. Brandligt, van Amsterdam; te Marseille C. Smit, van Rotterdam; te Gibraltar O. Symon, van Amsterdam; te Nantes H. van den Bosch, van Rotterdam. F. Lequellec, van Antwerpen; te Leverpool D. Roderkerk, van Rotterdam; te Gravesend A. Gallowaij, van Harlingen.